

DE GAULLE NEIVEIKĖ ANGLIAKASIŲ STREIKO

EUROPOS REVOLIUCIJA PRIEŠ AMERIKĄ

Saturday Evening Post analizuoja prezidento De Gaulle antiamerikinės politikos pasiekimo galimybes žemyne

Charles De Gaulle, nebeįsiviešinęs pripažinti Amerikos vadovybės, veikia ne vienas, pradeda Eldon Griffiths savo straipsnį "Europos revoliucija" šios savaitės Saturday Evening Post laidoj.

Jis beveik vienas suardė Amerikos politiką, "brutališkai" padarė kelis Anglijai ir Europos bendruomenę ir atgręždamas iš tikrųjų nugarą Nato sąjungai. De Gaulle ne tik atsiskaitė pripažinti Kennedžio vadovybę, bet dar atvirai iš jos pasityčiojo. Iš tikrųjų jis pasiskelbė atstovu Europos revoliucijos prieš Ameriką, rašoma minėto straipsnio įžangoj.

"Europiečių revoliucija yra svarbi kiekvienam amerikiečiui", aiškinama Sat. Ev. Post straipsny. "Ji jau dabar jaučiama tarp kviečių augintojų Nebraskaj, kiaušinių augintojų Indianoj, grasinama uždaryti rinką šioms prekėms. Greit revoliucija gali pajusti kiekvienas pirklys arba darbininkas, susirūpinęs eksportu arba konkurencija iš užsienio. Ji turės išsivystyti branduolinių bombos gynybės ar mirties reikalu, nes Europos revoliucijos pagrindu glūdi klausimas, kas turi kontroliuoti atomo karinę jėgą".

Revoliucija iš gerų gyvenimo

Straipsnio autorius rašo, kad europiečių nepasitenkinimas Amerika pradėjo reikštis nuo 1955 metų, bet maža amerikiečių tai pastebėjo, kol prieš penketą metų negrįžo į valdžią generalas De Gaulle. Jo trijų tomų karo laikų atsiminimuose buvo pranašaujama, kad po 1960 metų pasaulis pamatys, kad Europos rolė didėja ir tuo pat metu Amerikos — mažėja. Jis rašė: "Valstybės prie Reino, Alpių ir Pirenejų turi sudaryti politinį bloką, kuris pasidarytų viena iš trijų pasaulio pajėgų, jei reikės, arbitru, tarp Sovietų ir Anglijos — Amerikos bloku".

Grįžęs į valdžią, De Gaulle pradėjo pagal šias pranašybes formuluoti prancūzų "didybės" politiką. Jis skelbė savo idėjas ne vien Prancūzijoje, bet ir Vokietijoje. Ir daugiui europiečių patiko jo žodžiai, kad "atėjo laikas amerikiečiams pasitraukti ir palikti slavus, vokiečius, galijiečius (prancūzus) ir lotynus spręsti savo likimą".

Washingtono ir Londone iš pradžių nebuvo kreipiamas ypatingas dėmesys į De Gaulle "folie de grandeur" (t. y. jo didybės politikos kvailumą). Mažą kas iš diplomatų manė, kad De Gaulle idėjoms pritarė milijonai europiečių. Prezidento De Gaulle kalba sausio 14 dieną pasirodė Washingtono vyriausybei didelė staigmena.

JAV-SSSR "pasidalintų pasauli"

Tą dieną De Gaulle kalbėjo 800 žurnalistų apie bendrąją rinką ir Nato atomines pajėgas. Pirmuoju klausimu jis pasisakė prieš Anglijos priėmimą. Ši tauta esanti jūrinė, ne kontinentinė, kaip prancūzai, vokiečiai tautos. Atseit, Anglija dar negali įstoti į Europos bendruomenę, dar nėra tam prėbrendusi ir yra ypatinguose santykiuose su Amerika.

"Salvej" prieš Ameriką De Gaulle pasakė, kad ji, padedant Anglijai, nori sukurti ir vadovauti milžiniškai Atlanto bend-

IS VISO PASAULIO

Ar priims popiežius Nikitos žentą?

ROMA. — Aleksej Adžubei, Nikitos Chruščėvo žentas, "Izvestijos" redaktorius ir centro k-to narys, deda pastangas pasimatyti su popiežium, skelbia UPI žinių agentūra. Aiškus atsakymo žinių agentūra negavo nei iš Vatikano nei Kremliaus "piligrimo".

Saudi Arabija neįleido Bunches

NEW YORKAS. — Saudi Arabija pranešė JT gen. sekretoriui U Thant, kad jo pavaduotojas Ralph Bunch nėra pageidaujamas žmogus ir negalės įkelti į arabų karalystę. U Thant jį pasiuntė į Jemeną, iš kur jis norėjo važiuoti į Saudi Arabiją prikalbinti karalių, kad jis neberemtų nuverstos Jemeno karaliaus. Būdamas Egipte, Bunches prašė Nasserio valdžią atsiimti iš Jemeno 20,000 kareivių. Nasseris sutinka tai padaryti, jei Arabijos ir Jordanijos karaliai neberemė Jemeno karaliaus kovotojų.

Laukia De Gaulle pasigailėjimo

PARYŽIUS. — Trys terolistai, nuteisti mirtim už pasikėsinimą nužudyti prezidentą De Gaulle 1962 m. rugpjūčio 22 dieną Paryžiaus priemiesty Petiti Clamart, laukia pasigailėjimo. Pakeisti mirties bausme gali tik prezidentas. Nuteistieji yra: buvęs pulkininkas Jean-Marie Pastien-Thiry, 35 metų; buvęs leitenantas Alain de Bourgrenet de La Tocnaye, 37 metų; ir Jacques Prevost, 31 metų. Kiti trys nuteistieji mirties bausme dar nebuvo pagauti.

ruomenėi, kurioj Europos bendruomenė paskestų. Be to, Amerika norinti išlaikyti atominių ginklų monopolį Vakaruose. Priešus dar faktą, kad prez. Kennedys veda slapta derybas su Chruščėvu, šios dvi atominio monopolio valstybės (JAV-SSSR) gali sąlygomis keičiantis susitarti pasidalinti pasauli. Tam išvengti, Prancūzija gamins, ir jei reikės, panaudos, savo atominius ginklus, kalbėjo sausio 14 dieną prez. De Gaulle.

Po De Gaulle mirties liks golzmas

Amerikiečiai padarytų mirtinai pavojingą klaidą, jei manytų, kad De Gaulle daromas klūtis bus galima pašalinti per naktį, kai tik jis mirs, rašoma toliau. Esąs faktas, kad ir žiaurus, jog dešimtys milijonų europiečių sutinka su De Gaulle. Jie esą susirūpinę Vakarų vienybe, jei esą už Anglijos įstojimą į bendrąją rinką, bet jų dauguma — tarp jų ir nemaža anglių — mintyse remia De Gaulle antiamerikinę politiką.

Nuo Kopenhagos iki Taranto pastebimas maištavimas prieš JAV vadovavimą, o De Gaulle tuoj šoko šias nuotaikas išnaudoti, išvedžioja Saturday Evening Post.

• Ispanija išdavė pirmą nacį Vokietijos vyriausybei nuteisti už nusikaltimus Hitlerio valdžios laikais. Jis vadovavęs nepagydomų vokiečių naikinimui.

UNITED PRESS - NAUJIENU Photo
Colorado valstybės policininkas nusileidžia virve į tą vietą, kur 40 pėdų storio sniego dangą užgriuo ant automobilio ir jame esančio dvasiško Martin Hudson ir jo dviejų dukrų.

KONGRESAS TURI PRIŽIURĖTI UNESCO, REIKALAUJA SENATORIUS FR. CHURCH

Jungtinių Tautų įstaiga varo komunistų propagandą

WASHINGTONAS, D. C. — Senato užsienio komiteto padalinys tarptautinių organizacijų reikalais išklaušė valstybės departamento pareigūno Lucius Battle aiškinimą, kad JAV vyriausybė griežtai protestavo prieš JT kultūros, mokslo ir švietimo organizacijos UNESCO knygelės spausdinimą ir platinimą, bet protestai nepadėjo.

Šioj knygelėj, išleistoj Paryžiuj praeitais metais ir parašytoj dviejų rusų komunistų, bandoma įtikinti, kad Lietuva, Latvija, Estija laisvu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą 1940 metais.

Lucius Battle yra švietimo ir kultūrinių reikalų vedėjas valstybės departamente. Senate pakomitečiui vadovauja Frank Church (dem., Idaho). Jis pasiūlė kongresui rimčiau prižiūrėti UNESCO veiklą, tai reiškia, sumažinti lėšas, skiriamas Jungtines Tautoms, jei jos neapvaiso JAV vyriausybės protestų.

Amerika padengia daugiau kaip trečdalį JT išlaidų, atseit, tokią dalį Amerika padengė minėtos UNESCO prokomunistinės knygelės spausdinimo išlaidų.

JT pagalbos planai Kubai

Senato pakomitetis tiria ir kitus JT darbus, priešingus JAV interesams. Taip antai, JT nutarė pruosti Kuboj žemės ūkio bandymų, tyrinėjimų stotį. JT tam tikslui paskyrė \$1,200,000. Iš šios sumos Amerika turės parengti daugiau kaip trečdalį.

Atstovas Joseph Montoya (d., N. M.) įteikė kongresui pasiūlymą nutraukti paramą Jungtinėm Tautom, jei jos savo lėšas naudos Kubos ekonominei paramai.

Kitas atstovas, Donald Rumsfeld (resp., Ill.) pasiūlė kongresui iširti, ar nebūtų galima uždrausti Sovietų, Kinijos ir kitų komunistų šalių laivams naudotis Panamos kanalu prekiųgabenimui į Kubą ir iš jos.

Atstovas Durward Hall (resp., Mo.) pasakojo kongreso nariam apie JT sumanymą apmokyti Meksikoj 12 Kubos lakūnų ir meteorologų. Planas neatrodo brangus, kainotų tik \$17,280, bet juo pasinaudotų Fidel Castro lakūnai, sako atstovas Hall.

• Ispanija išdavė pirmą nacį Vokietijos vyriausybei nuteisti už nusikaltimus Hitlerio valdžios laikais. Jis vadovavęs nepagydomų vokiečių naikinimui.

BBC pasikalbėjimas su Georges Bidault

Britai užgavo De Gaulle

LONDONAS. — Britų valdinė televizija BBC paskelbė pirmadienio vakarą pasikalbėjimą su prancūzų teroristų, pagrindžio organizacijos vadu Georges Bidault, 62 m. Britai vargu būtų tad darę keletą savaitų anksčiau, kol De Gaulle nebuvo aiškiai pasisakęs prieš jų įstojimą į Europos ekonominę bendruomenę.

Dėl pagrindžio kovotojų vado propagavimo santykiai tarp prancūzų ir britų dar pablogės. De Gaulle buvęs labai pasipiktinęs jo priešu Bidault pasirodymu BBC televizijoje.

De Gaulle būsias nuverstas

Georges Bidault pasakojo BBC korespondentui, kad jo organizacija yra pakankamai stipri ir įtakinga, kad galėtų nuversti De Gaulle, Jis neslėpė, kad teroras yra viena iš kovos prieš De Gaulle priemonių.

Pasikalbėjimas buvęs nufilmuotas BBC studijoj Londone. Bidault yra paieškomas Prancūzijoje kaip prievalytbinės organizacijos vadas. Užsienio valstybės jo kratos, bet neareštuoja, kaip norėtų prancūzų valdžia. Britų vidaus reikalų ministerija įsakė Scotland Yardui surasti Bidault. Atrodo, kad po pasikalbėjimo nufilmavimo jis išvažiavo į kitą valstybę.

De Gaulle ir Bidault buvo draugai

Georges Bidault buvo De Gaulle užsienio reikalų ministru po Prancūzijos išlaisvinimo iš vokiečių okupacijos. Jis vadovavo katalikų pagrindžio fronto prieš nacius. Iš šio fronto po karo išsivystė politinė partija — respublikonų liaudies sąjūdis. Kaip jos vadas, Bidault buvo keletą kartų tai užsienio reikalų ministru, tai ministru pirmininku.

Savo "pasipriešinimo komiteta" Bidault sudarė praeitų metų pradžioj, kai jo bendraminėčiai Alžerijoje, slaptosios armijos teroristai, buvo netekę aukštųjų vadų ir jokios vilties išlaikyti Alžeriją prancūzų rankose.

Tarp garbiųjų svečių buvo prezidento Roosevelto vyriausybės darbo sekretorius Mrs. Frances Perkins, dabar 80 metų.

PRANCŪZIJOS DARBININKŲ UNIJOS REIKALAUJA DIDESNIO ATLYGINIMO

Vyriausybė graso jėga, bet bijo ją panaudoti

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė nedrįso, kaip žadėjo, griebtis jėgos prieš sustreikavusius nacionalizuotų kasyklų darbininkus. Padėtis lieka įtempta. Vyriausybė kiek nusileido, sutikdama svarstyti darbininkų unijų reikalavimą pakelti atlyginimą, bet reikalauja, kad darbininkai pirmą grįžtų į darbą.

Skaitytojai išpirko Post "per sekundes"

Dienraštis uždirbs gerą pinigą

NEW YORKAS. — Dienraštis New York Post buvo skaitytojų išgrobstytas "per sekundes", pasakojo kioskininkai. Jo leidėja Dorothy Shiff atsimetė nuo keturių kitų dienraščių, kurie laisvu noru sustojo ęje, kai gruodžio 8 dieną linotipininkų unija paskelbė streiką 4 kitiems didmiesčio dienraščiams. Po 87 dienų tylos, New York Post pirmadienį pradėjo vėl eiti. Per dieną išėina penkios laidos su 500,000 egzempliorių.

Gero gyvenimo pavojai

Prancūzija pateko į gero gyvenimo pavojų — infliaciją. Jos iš tikrųjų t ik laukiama. Vyriausybės ekonomistai, kaip ir visad tokiais atvejais, ragina nedidinti algų, atlyginimo, kad neatsirastų apyvartoj per daug pinigų, neproporcingai vartotojų prekių padidėjimui.

Žmonės per daug nesijaudina

New Yorko gyventojai jau trejetą mėnesių gyvena be savo pamėgtų dienraščių. Sustojusieji dienraščiai kasdien išspausdindavo apie 6 mil. egzempliorių. Laikraščių sustabdymas pridarė nemaža nepatogumų, pakenkė miesto ūkiniam ir visuomeniniam pamėgtų dienraščių (jos parodė, kad laikraščiai nėra jau tokia būtenybė demokratijai, kad žmonės ar jų atstovai keltų riaušes.

Spaustuvinių unija, vengdama visuotinio triukšmo, visuomenės pasipiktinimo, paskelbė streiką ne visiems dienraščiams, bet keturiems: New York News, New York Times, Journal-American ir World-Telegram and Sun. Laisvu noru, iš solidarumo, sustojo ęje 5 dienraščiai, jų tarpe Post. Leidėja Shiff įsitikinusi, kad tuo būdu nebuvo galima paskubinti streiko likvidavimą.

Herald Tribune pirmadienį išplatino 500,000 lapelių su paaiškinimu, kad jis neis Post paavydžiu. Pradėjus šandien laikraštį leisti, rytoj jis gali staiga mirti, jei nebus iškovotos sąlygos laikraščių gyvybei palaikyti, rašo Herald Tribune.

Indija nepripažįsta Kašmiro sutarties

Pakistano-Kinijos susitarimas dėl sienų esąs neteisėtas

NEW DELHI. — Indijos ministeris pirmininkas Nehru mano, kad komunistinė Kinija sąmoningai įsimašė į Indijos ginčą su Pakistanu dėl Kašmiro provincijos.

Iš tikrųjų tokie priekaištai tenka ir Pakistanui, sutikusiam eiti į derybas su Kinija dėl Kašmiro sienos išvedimo. Nehru pasakojo, kad Pakistanas užleido komunistinei Kinijai 13,000 kv. mylių Kašmiro teritorijas.

Indijos-Pakistano nesutarimai

Amerikai ir Anglijai spaudžiant Indija su Pakistano užvedė šiu metų pradžioj pasitarimus Kašmiro klausimui išspręsti. Indija turi užėmusi du trečdalius Kašmiro, Pakistanas —

Darbo nesantaika prasidėjo prieš pora savaitių, kai unijos paprašė pakelti 11% atlyginimą anglies, ir geležies rūdos kasyklų darbininkams. Pradedas angliakasyks gauna per mėnesį \$100 ir gali po kelių metų uždirbti iki \$190. Jie dirba 46 valandas per savaitę, ir nori, kad būtų įvesta 40 valandų darbo savaitė.

Prancūzija pateko į gero gyvenimo pavojų — infliaciją. Jos iš tikrųjų t ik laukiama. Vyriausybės ekonomistai, kaip ir visad tokiais atvejais, ragina nedidinti algų, atlyginimo, kad neatsirastų apyvartoj per daug pinigų, neproporcingai vartotojų prekių padidėjimui. Darbininkų unijos, nežiūrint, kam jos priklausytų (jos priklauso socialistams, katalikams ir komunistams) infliacijos pavojaus iš atlyginimo pakėlimo nemato.

Sutinka pridėti 5%

Vyriausybė pažadėjo kasyklų darbininkams pridėti 5.77% atlyginimo per 12 mėnesių laikotarpį, kuris pasibaigtų 1964 metais balandžio mėnesį. Prancūzų darbininkai priekaištauja, kad jie, kaip luomas, mažiausia naudojasi ekonominiu gyvenimo pagerėjimu, kai Prancūzija sudarė su kitom penkiom valstybėm bendrą rinką. Per pastaruosius 2 metus pramonės gamyba pakilo 10%, darbininkų atlyginimas — tik 3%, o gyvenimas pabrango 16%.

500,000 darbininkų įspėjimas

Prie streikuojančių 200,000 kasyklų darbininkų antradienį prisidėjo 300,000 kitų darbininkų, tarnautojų triupam, 15 minučių streikui, parodyti solidarumą su angliakasyšiais. Jei vyriausybė iš tikrųjų imsis tokių priemonių, kaip angliakasių mobilizavimo į armiją, šalis gali patekti į didelius ekonominius ir politinius sunkumus.

Paryžiuj 3,000 Sorbonos studentų, palaikančių angliakasius, mušėi antradienio vakarą su policija.

Nuteisė vario firmas

Turės sumokėti \$158,000 už slaptą susitarimą dėl kainų

HARTFORD, Conn. — Aštuonios misingio ir vario kompanijos ir penki jų direktoriai, vice-direktoriai buvo nuteisti \$158,000 už slaptą susitarimą laikytis tu pačių kainų arba už slaptą trusto sudarymą.

Kompanijos slapta kainų sutartį sudarė 1956 metais. Per metus jos padarydvo \$360 mil. apyvartos.

likusį trečdalį. Kašmiro sienų sutarties pasirašymas šiomis dienomis Pekinge turėjo tikslą pakenkti Indijos-Pakistano deryboms, kalbėjo Nehru parlamente. Jis pasiuntė Pakistanui protestą.

Svečiuose pas seniausią Cicero lietuvių

Prieš 58 metus, kada Jonas Rainis pirmą kartą išvydo Cicero miestelio padangę, čia jokios lietuviškos kolonijos jis nerado. Tebuvo tik kelios lietuvių šeimos ir keli viengungiai — tai ir viskas, ką jis čia užtik, atsikėlęs gyven- ti iš Amerikos rytinės dalies.

Dar jaunas vyriokas Jonas Rainis tada tebuvo. 1902 metais atvykęs Amerikon nė 20 metų neturėjo. Kelis metus paeisęs laimės kitur, jis apsisprendė nutūpti į Cicero apylinkę, kuri tuomet nedaug skyrėsi nuo gero lietuviško kaimo.

Aną dieną, kartu su Kaziu Deveikiu aplankėme šį seniausią (ne amžiumi) Cicero gyventoją. Radome jį kartu su žmona nuosavuose namuose prie 16-tos gatvės esančiame Cicero "turtuolių" rajone.

— Ar tiesa, jog esate seniausias Cicero gyventojas iš lietuvių tarpo? — paklausiau dar ne taip jau senyvi atrodantį, nestambaus sudėjimo ir nedidelio ūgio žmogų.

— Taip, tai jau būsiu seniausias. Čia gyvenau jau beveik 60 metų. Nors vieną kitą jau buvau radęs man čia atvykstant, bet jų jau niekur nematau; turbūt, nėra gyvųjų tarpe, — ramiai dėstė Juozas Rainis.

Iš tiesų, kada jis prisiminė apie senuosius lietuvius, teko sutikti su mintimi, jog juos žiauriai skina likimo ranka. Kada prieš kelis mėnesius su K. Deveikiu sudarėme sąrašą

senųjų tautiečių, kuriuos nerajome atžymėti spaudos puslapiuose, į jį įtraukėme visą būrį veiklių žmonių. Bet per mėnesį laiko, mūsų lankymą šalčiams užtraukus, iš to sąrašo net 3 darbštūs lietuviai iškeliavo nesugrįžtamai. O, ro- dos, jie dar tokie drūti buvo, o taip pat ir amžiumi neperseniausi...

Įdomu buvo valandėlę pakalbėti su J. Rainiu, kuriam, kaip teko pastebėti, senatvė dar nepajėgė atimti jaunatviškos energijos. Sakėsi, jog šią ziemą nemažai vargo turėjęs su namo šildymo sistemos pakeitimu ir vos tik galėjęs atsisipirti vieniems meistrams, kurie norėję jį apgauti.

Kalbai nukrypus į politikos pusę, pasirodė, jog šeiminkas ir ja dar domisi: skaito amerikoniškus ir lietuviškus laikraščius. Pažymėjo, jog amerikiečiai neturėtų daryti puolaidų ruskiams, kurie, pa- jutę tvirtesnę Amerikos valią, gal ir iš Lietuvos išsinešdintų.

Nors ir pats J. Rainis prisipažino, kad jis nėra labai jaunas, tačiau lietuviškoje veikloje dar ir šiandien juda: priklauso Lietuvių Kareivių Draugijai, šv. Vardo Draugijai ir kelioms kitoms. Kai kuriose iš jų dar tebeturi pareigas valdybose. Taigi jis ir siūlo vaistą — jeigu nenori greitai pasenti ir numirti, turi daugiau veikti, judėti.

Dar vienas vaistas, kurį J. Rainis rekomendavo — tai "burnelės" išmetimas, ypatin-

William Billmano farmoje, esančioje netoli Tolono (Ill.), gimė dvigalvis paršiukas.

gai šalčių sezonui užėjus. Anksčiau, dar kun. Vaičiūno Ciceroje klebonavimo laikais, būdavo pats klebonas iš sakyklos žmones ragindavo imti karčiosios, atsiskyrimui nuo gripo. Todėl J. Rainis, kada tik nesmagiai pasijaučia, šio patarimo ir šiandien klauso. "Išėmus burnelę, kraujas geriau pradeda vaikštinėti", — kalba daug gyvenimiško patyrimo turintis J. Rainis.

J. Rainis užaugino 3 vaikus: 2 sūnus ir 1 dukrą. Vieną sūnų jau palaidojo, šiam grįžus iš JAV kariuomenės. Kiti du "vaikai" jau šiandien suaugę, ir turi savo šeimas, nors kartas nuo karto atvažiuoja į svečius. Gera tada seniesiems Rainiams, kada jų bute klega anūikai. Tik tuomet jie pajunta gyveną nepir- moje jaunystėje.

Kada apleidome J. Rainio namą įžengėme į miestiskame sūkurėje judančią gatvę, netokią, kokią aplankytasis išvydo čia atvykęs prieš beveik 60 metų. Tuomet čia driekėsi laukai ir matėsi tik vienas, kitas namelis. O šiandien... Kaip atrodo Cicero lietuvių kolonija dar po 60 metų? To J. Rainis nežino, nežino- me nė mes. Gal tada tuometiniams gyventojams atrodytų keista išgirdus, jog čia kada nors lietuvių būta. Nenujau- yra posakis — "keičiasi laikai, keičiasi ir žmonės". Keičiasi ir lietuviai... Edv. Sulaitis

Tomaras galutinai papuolė

Las Vegas, Nev., policija pirmadienį laimėjo stamboką grobį, sugaudama tris apsukrius vyrus, atvažiavusius iš Chicago specialiai įrengtu "kriminalo automobiliu" (crime car) ir bandžiusius pasipiešti kailių. Vienas tų trijų bičiulių yra Steve Tomaras, 40 metų, gyvenantis 2902 North ave., Chicagoje, buvęs suimtas jau daugiau kaip 100 kartų. Kiti du yra Swiatek, 27 metų, ir Brown, 47 metų, taip pat iš Chicago.

Chicagoškiai kailininkai viską suplanavę, artį savo automobilį pastatę, pradėjo lūpti vienos Las Vegas kailių krautuvės durų uždarius. Deja, užduriuose buvęs įrengtas aliarmo signalas, ir nors bičiuliai, pastebėję klaidą leidosi savo "kriminalo automobiliu" bėgti, bet svetimame mieste paklydo ir Las Vegas policija pasivijusi visus sučiupo.

Naujausio 1963 metų modelio 400 arklių jėgos automobilis turėjo įvairius įrengimus ir slap- tus užkampius instrumentams ir vogtoms brangenybėms susidėti, bet plėšimų ir įsilaužimų instrumentus bebėgdami jie spėjo išmėtyti. Žinoma, policijoje visi trys pasisakė esą "nekalti".

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

MADAGASKARO GYVENTOJAI

Majunga, Madagaskaras. — Besėdėdamas Rytiniame Madagaskaro pakraštyje ir besibūdiuodamas gaivinantį prof. Ernesto Galvanausko užsaky- tą vietos gyventojų vartojamą gėrimą, patyriau iš profeso- rius gražiausią Madagaskaro salos ir gyventojų istoriją. Apie savo laikais didelės ir ir derlingos žemės Gondvanos nugrimzdimą niekad anksčiau nebuvau girdėjęs. Kad aš ne- girdečiau, tai netenka stebėtis, nes neturėjau progos mokyklų lankyti, bet sugrįžęs į Chica- gą paklausiau kelis universi- tetuose buvusius jaunuolius. Apie Gondvaną jie tiek teži- nojo, kiek ir aš. Man prof. Galvanauskas paminėjo prieš kelis šimtus tūkstančių metų tas žemės nugrimzdymas įvy- ko, bet nebeprisimenu. Aiški- no, kad mokslininkai tiksliai laiką nustatė pagal augalų sluoksnius ir užsilikusių gyvių griaučius.

Tikslių žinių nėra, nes nėra jokių paminklų, bet aiškiai nustatyta, kad Madagaskare žmonės gyveno dar prieš Kristaus gimimą. Iš visko at- rodo, kad visa Madagaskaro sala buvo apaugusi neperei- namais miškais, žolėmis ir įvairiaisiais krūmokšniais. Buvo didelė daugybė vaisme- džių, kuriais maitinosi paukš- čiai ir žvėrys. Užsilikę pada- vimai, vietų pavadinimai ir kalbos likučiai sako, kad se- niausiai salos gyventojai bu- vę malagasai. Kada tie mala- gasai čia atsirado — niekas nežino. Šios malagasų tautos žmonės skirstėsi į gavasus ir merikus. Buvo sakalavų, be- cimisarakų, abaniandrų ir dar kitokių tautelių. Matyt, kad malagasai buvo susiskal- dė į gentis, kaip lietuviai į žemaičius, dzūkų ir prūsus.

Susisiekimas Madagaskare sunkus, tai dar ir šiandien sa- loje yra kiekvienos čia minė- tos genties liekanų. Kiekviena gentis kalba savo kalba ar tar- me, kiekvienai tautėlei da- rė įtakos kitos tautos. Jau aiškiai nustatyta, kad vietos gyventojus malagasus nukar- riavo iš Filipinų salų atvykę nukariautojai. Nukariautojai primetė vietos gyventojams seną tagaliečių kalbą. Ne is- panišką dabartinių filipinų kalbą, bet tagaliečių kalbą, kuri buvo vartojama Filipinų salose dar prieš ispanų vie- nuolių įsiveržimą ir salos pa- vėrgimą.

Tagaliečiai, įveikę vietos gyventojus, primetė malaga- siams ir savo kalbą bei papro- čius, bet iki šios dienos dar yra užsilikusios ir senos ma- lagasių tarmės. Geografinė sa- vo sudėtimi Madagaskaras priklauso Afrikai, bet gyven- tojų kalba, papročiais ir net žmonių išvaizda jis priklauso tagaliečiams.

Madagaskaras kelis kartus buvo kitų užkariautas. Kiek- vienas užkariautojas primes- davo savo kalbą, papročius ir įstatymus. Ilgus metus sa- lą valdė prancūzai. Užtat ir

šiandien įstaigose vartojama prancūzų kalba. Kiekvienas, kuris nori gauti valdžios dar- bą, turi kalbėti prancūziškai. Jis turi mokėti malagasiskai ir suprasti įvairius sakalavų, merikų ir kitų genčių dialek- tus.

Įrodymų malagasiai neturi, bet iš užsilikusių sanskrito kalbos šaknų aiškiai matyti, kad savo laiku, gal prieš ko- kius tris ar keturis tūkstan- čius metų, Madagaskarą bu- vo užkariavę Indijos gyventojai. Tagaliečiai sanskrito šak- nų neturi. Vėliau Madagaska- ras buvo užkariautas arabų. Arabai primetė malagasiams islamo tikėjimą ir visą eilę žodžių. Dėnų vardai yra ara- biški. Pirmadienį malagasiai vadina "alicinani", antradienį "talata". Yra ir daugiau ara- bų vardu, kurie vartojami vi- soje saloje. Šių dienų mala- gasiai nei nežino, kad "tala- ta" yra arabiškas žodis. Kaip senovėje tagaliečiai vadino antradienį, jie taip pat nežino.

Į vietos gyventojų kalbą da- rė įtakos ir Afrikos pakraščių gyventojai. Atstumas yra didelis, bet visais amžiais atsiras- davo didelių plaukiotojų, kur- rie pasileisdavo į tolimas jū- ras kitų pasaulių ieškoti. Sa- loje yra ir juodukų, kurie maišosi su malagasiais ir au- gina vaikus. Vietos gyventojai pasakoja, kad juodukai buvo atvežti į salą, kaip vergai. Saloje didelius juodų vergų kiekius palikę arabai. Atvež- ti juodukai per šimtus metų sumalagasėjo.

Pasiziūrėjus į žemėlapi, Ma- dagaskaras atrodo maža sala.

Bet joje yra kelios tautos, dar didesnis tų tautų genčių skai- čius. Saloje vartojamos kelios kalbos. Kiekvienas salos gy- ventojas bando pramokti pran- cūziškai. Jis moka savo kal- bą, savo tautelės ar apylinkės kalbą, bet mokosi ir oficialią kalbą. Bet paskutiniu metu daugelis mokosi angliškai. Gy- ventojai jaučia, kad ateina anglų kalbos gadyne. De Gau- lis buvo atskridęs į Madagas- karą, vietos politikams labai daug pridėjo, bet jie pra- deda dairytis ir kitus pasau- lius. Prancūzus jie gana gerai pažįsta, daug iš jų nesitiki.

Mane ir čia stebino prof. Galvanauskas. Žinau, kad jis moka prancūziškai ir angliš- kai. Jis žino ir kitas kalbas. Bet matyt, kad jis ir malaga- siškai supranta. Aiškiai girdė- jau, kad jis su "pušpušiu" su- sikalbėjo. Jis laisvai kalbėjo ir užkandinėje man visai ne- suprantama kalba. Jaunes- niam žmogui nesunku svetimą kalbą pramokti, bet p. Galva- nauskas juk ne jaunuolis, o su salos gyventojais susikalba.

Vladas Rasčiauskas (Bus daugiau)

prevent forest fires!

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Našų didelį traktorių naujovės išvežimo irankia
Slagu metu patyrimas - Pigus ir sažiningas potarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 N. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Jubbilbrook 5-9209

Money that stands up to be counted

A lot of Communist eyes are watching the financial strength of our government and of our people like hawks. That's because their leaders have said they would "bury us" economically—and they're waiting for it to happen.

It must be a continuing disappointment to them that, year after year, U.S. savers put so much of their savings in U.S. Savings Bonds.

This stake that Savings Bond owners now have in the strength of our country is more than \$45 billion — an all-time high.

And because savers can get their money back when they need it, that's financial strength for mil-

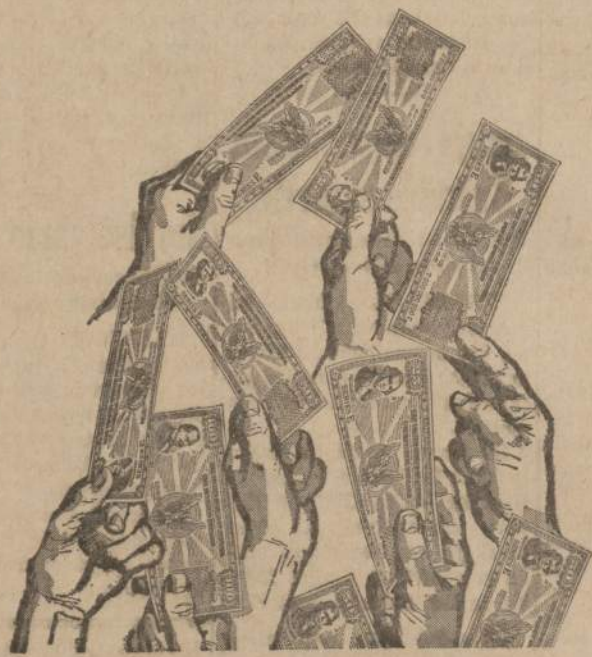
ions of individuals and families.

Your dollars in Savings Bonds do stand up to be counted—as a measure of the strength of our country and our people.

Help keep yourself and your country strong by regular buying of U.S. Savings Bonds, through the Payroll Savings Plan where you work, or from your bank.

Quick facts about U.S. Savings Bonds
 • You get \$4 back for every \$3 when your Bond matures • Your Bonds are replaced free if lost or destroyed
 • You can save automatically on Payroll Savings.

Keep freedom in your future with **U.S. SAVINGS BONDS**

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks the Advertising Council and the newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS
 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VALANDOS:
 Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
 Antradi. " 9 " 4 " "
 Trečiadi. uždaryta visą dieną
 Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 po piet
 Penktadi. " 9 " 8 " "
 Šeštadi. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai pa- didinta įstaiga su dviem kiemais au- tomobilams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Ankšti dividendai, apdraus- tas saugumas, skubus ir malonus pa- tarnavimas.
 Taupykite ir skolinkite pinigus Ame- rikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
 Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

SPAUDOJE PASIŽVALGIUS

"New York Times" apie pavergtą tautą

Vasario 16 d. "New York Times" savo Paryžiaus (tarptautinėje) ir Kalifornijos laidose vėdamųjų puslapy paskelbė straipsnį apie pavergtą tautą. Dienraštis pažymėjo, kad Pavergtųjų Europos Tautų Seimui ir JAV vyriausybei užprotestavus, UNESCO sudaryta komisija patikrinti tos organizacijos veiksmams, kuriais siekiama skleist

Švedijos estai apie Vasario 16 Stokholme leidžiamas estų kalicijos laikraštis "Teataja" specialiu straipsniu paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 45-ą sukaktį. Straipsnyje plačiau apžvelgiamas nūdienės pavergtosios Lietuvos jaunimo bei švietuomenės nuotaikos, tautinis susipratimas ir naujųjų ieškojimų kryptys. Duomenys paimti iš inž. J. Miklovo pranešimo, padaryto paskutinėje Vliko sesijoje New Yorke. Straipsnį paruošė "Teataja" redaktorė A. Lemberg.

Apie Lietuvą Naujosios Zelandijos spaudoje

"The Press", Christchurch, N. Zelandijoje leidžiamas laikraštis, vasario 20 d. laidoje paskelbė vedamąjį str. "Pabaltijo vals-

tybės". Atpasakojęs Pabaltijo kraštų likimą, dienraštis nurodė, kad jie buvę vieni iš pažangiausių caristinėje Rusijoje. Nepriklausomybės metais tie trys kraštai pasiekę, palyginti, aukštą gyvenimo lygį. Nurodęs į trėmimus, persekiojimus, laikraštis dar pastebėjo, kad esanti tragedija, jog daugelis tų kraštų draugų negalį paskubinti išlaisvinimo dienos.

"Javų afera"

Pagal vasario 22 d. "Izvestijos" pranešimą ("Javų afera") į suktybes varant javų prekybą įtraukti du Kazachstano ministarų pirmininko pavaduotojai, Melnikas su Slašnevu, bet to dar du stambūs pareigūnai. Pagal "Izvestijų" dienraštį, į Kazachstaną buvo atvykę "sandėlių agentai" iš Lietuvos, Ukrainos ir kitų respublikų, supirkinėję javus ir juos siuntinėję į savųjų respublikų kolchozus ir sovechuzus.

Tie javai vėliau buvo pristatyti valstybei į planų išpildymą. Pagal Maskvos laikraštį, lietuviški agentai dviejų metų laikotarpyje išsiuntę į Lietuvą 16,380 tonų javų ir už kiekvieną kilogramą uždirbę po 2-3 kapeikas. Į Ukrainą buvo išsiųsta 65,000 tonų. Dienraštis dar nurodė, kad vieno traukinio su 20 vagonų pasiuntimas iš Kazachstano į Lietuvą, vienam iš lietuviškųjų agentų — Čiunskui — atnešęs maždaug 5,000 dol. pajamų.

JEI NENORI ATSIKILTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Peru respublikos ginkluotos jėgos pašalino militarines valdžios vad. Pašalintasis militarinis administracijos prezidentas generolas Ricardo Perez Godoy (viduryje) kartu su savo žmona aplėdžia valdžios rūmus, esančius Peru sostinėje, Lima.

LIETUVIAI LAISVAJAME PASAULYJE

Vasario 16 minėjimas Hamburge

Centrinis Vasario 16-sios minėjimas Fed. Vokietijoje įvyko Hamburge. Minėjime, be lietuvių, dalyvavo ir gražus būrys svetimtųjų. Be sveikinimų raštu iš Hamburgo senato, žodžiu lietuvių pasveikino Buntestago atstovas Dr. R. Seffrin, vokiečių tautos vardu perduodamas susirinkusiems ir visiems lietuviams linkėjimus susilaukti laisvės. Jis pabrėžė, kad Federalinė Vokietijos vyriausybė yra noriai pas save priglaudusi atsidūrusius lietuvius ir pageidauja, kad lietuvių lietuviams ir lietuvių, ypač kad priaugančios kartos išaugtų ištikima savo tautai ir branginanti savą kalbą ir kultūrą.

Minėjimo proga pasakotoje kalboje, Vliko Vyk. Tarybos URT Valdytojas dr. P. Karvelis apeliavo į laisvąjį pasaulį jokių atvejų nepripažinti Lietuvos ir jos baltiškųjų kaimynų smurtu įjungimo į Sovietų Sąjungą ir vis ryžtingiau statyti Sovietų Sąjungai reikalavimą atitaisyti Pabaltijo valstybėms padarytą skriaudą — pasitraukiant iš šių kraštų.

Minėjime buvo plati meninė dalis — Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai pasirodė su dainomis ir šokiais, solistė M. Panse išpildė lietuvių liaudies dainas (pianinu palydėjo D. Lapinskas), minėjimo nuotaikas su deklamacijomis pakėlė Eliza Gedikaitė ir Albinas Gedvila.

Salia centrinio minėjimo Hamburge, minėjimų Vasario 16 gimnazijoje, Stuttgarte, dar minėjimai buvo: Muenchene (su dr. J. Sakalauko paskaita), Schwetzingene (kalbėjo PLB Vokietijos Krašto valdybos pirm. I. Ruginius), Bremene (su Stp. Vykinto paskaita), Memmingene, Salzgitter-Lebenstedt (čia kalbėjo A. Mariūnas, dainavo M. Panse), Vechtoje (senelių prieglaudoje) ir kt. vietose. Daugelyje vietų su šokiais, dainomis, pasirodė Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai.

Kolumbijos lietuvių kolonijoje Negausi lietuvių kolonija Medelline, Kolumbijoje iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės 45 m. sukaktį. Tą dieną didieji Medellino dienraščiai "El Correo" ir "El Colombiano" Lietuovs klausimais įdėjo plačius straipsnius. "El Colombiano" paskelbė vieną iš vedamųjų ir plačią apžvalgą. Per radiją buvo net keturi pusvalandžiai — per Katalikų Universiteto Radio Bolivariana, Radio Sinfonia ir Radio Cadena Nacional — Voz de Medellin. Per radiją ispanų kalba, be specialiai paruoštų translacijų, kalbėjo kun. N. Saldukas ir kun. Myk. Tamošiūnas.

PARTINĖS KONTROLĖS KOMITETAI

Pagal Maskvos nutarimus bei pavyzdį, ir Lietuvoje įsteigus Partinės-valstybinės kontrolės komitetą "Tiesoje" (37 nr.) apie tą komitetą papasakojo jo pirmininkas A. Barauskas. Pareigūnas, žinoma, rėmėsi Chruščiovo teiginiais maskviniam plenumo, citavo Lenino mintis, aiškino, kad esąs reikalus sujungti partinę ir valstybinę kontrolę, svarbiausia — remtis plačiosiomis darbo žmonių masėmis. Girdi, visa buvo tvarkingai Lenino laikais, tačiau Stalinas su savo asmenybės kultūra tokią kontrolę pažeidęs, tad partija turėjusi atitaisyti padėtį.

Barauskas toliau paaiškino, kad to naujo komiteto svarbus uždavinys esąs padėti partijai ir vyriausybei vykdyti kom. programą, tikrinti, kaip vykdomos partijos, vyriausybės direktyvos, tobulinti vadovavimą "komunistinei stybai" ir pan. — tatau reikiama, kad, matyti, nesklaidžiai vykstant tos stybos vyksmui, turėjo būti sudarytas naujas organas, tiksliau — naujas partinis pagalbininkas.

Būdingiausia tai, kad, pagal Barauską, pirmiausia tos kontrolės uždavinys esąs į darbą kontrolyje įtraukti ir nepartinius, jaunimą, net... moteris. Tie organai organizuosią masinę kontrolę, kurios nežino joks kapitalistinis kraštas (Tokios visur įsikūšančios kontrolės Vakaruose ir nereikia — E.). Dabar, teigia Barauskas, prieš tokius kontrolės organus drebėsių ir biurokratai ir veltėdžiai, vagys ir spekuliantai, o juos gaudysią vietos komitetai, padėdami partijai. Ką tai reiškia? Gyventojų tarpe vis daugiau išplečiamas įskundinėjimas, šnipinėjimo, vienas kito sekimo metodai. Tai nėra, kaip pastebėjo Barauskas, demokratiška kontrolė, tai — policinės valstybės metodai.

Toliau Barauskas papasakojo, kaip Lietuvoje sudaromi tokios partinės - valstybinės kontrolės organai vietose, kaip į juos įtraukiami ir kolchozininkai ir redaktoriai, pirmūnai ir kiti. Ne-

bepakanka jau komitetų rajonuose — įmonėse, kolchozuose jau steigiamos vad. kontrolės organų rėmimo grupės. Tikimasis tokius komitetus ar grupes traukti "gerbiamus, darbščius" žmones, juos parinkiančios prof. sąjungos, komjaunimo CK ir kt., pagaliau, naujieji, masiniai kontrolieriai numato turėti labai glaudžius ryšius su spaustu, jos darbuotojais bei skaitytojais. Tai verčia spėti, kad armitimoje ateityje laikraščiuose rasime dar daugiau puolimų prieš tariamus prasižengimus partijai ar nuolat keliamai vad. komunistinio stybai. (E)

Vasario 16 Europos sostinėse

Italijoje 45-sios Lietuvos laisvės atstatymo metinės paminėtos įspūdingai. Romoje, vasario 16 d. italų radijas perdavė 15 min. lietuvių liaudies dainų laidą su žynga. Vasario 17 d. Romoje įvyko, praėjęs sklandžiai, oficialios minėjimas. Tos dienos vakare, be to, per Romos radiją buvo perduotas į Rytų ir Vidurio Europos kraštus pranešimas apie lietuvių šventę. Vasario 18 d. italų spaudoje pasirodė visa eilė pranešimų apie Lietuvą nepriklausomybės minėjimą — jie buvo gausūs ir išsamūs.

Madride, Tautinio Ispanijos Radijo Svetimų Kalbų Skyrius vasario 16 d. išspausdino specialų komentarą, pavadintą "45 Lietuvos nepriklausomybės metinės". Komentare nurodyta, kad lietuvių kalba, nepaisant stiprių slavinimo bei rusinimo užmačių, ir toliau lieka sveika kalbinė individualybė, Sovietų agresija Lietuvoje niekada nedžstengs panaikinti tai, ką reiškia 1918 m. Vasario 16-sios data.

Komentaras buvo parengtas naudojantis Vliko Vyk. Tarybos vokiečių k. išleistu pranešimu "Lietuvių tauta turi atgauti pilnutinę laisvę". Minėtas radijubiuletėnis iš-

spausdino ištrauką iš italų dienraščio "Il Quotidiano" (vasario 15 d. nr.) — joje paminėtas Bažnyčios persekiojimas, nurodyta, kad "Bažnyčia pergyveno taip pat ir valstybės globojamą Tautinės Bažnyčios' vajų". Ispanų dienraštis "Arriba" vasario 17 d. paskelbė pastabas, pavadintas "Užmirštieji". Dienraštis, atpasakojęs Lietuvos laisvės laikus, sovietinę agresiją, trėmimus, dar pažymėjo: "Siame sujauktame laikmetyje, kurį pergyvena pasaulis, lengva pamiršti, kad tos mūsų civilizacijos pakraščių sritys taip pat yra Europa. Tie kraštai negali būti pamiršti tikrosios Europos jau vien dėl to, kad ir jie nepamiršta esąs krikščioniškosios Europos gabalas, taip pat norįs būti laisvu". (E)

ir APDRAUSTA Didesnis uždabis už santaupas, paremtas 45 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS 4040 Archer Ave. • Chicago 32 Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

PROGRAMA baigsis Bal. 30 d.

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šį puikų 4 gabalų Lenox stalo indų komplektą vienam asmeniui gausite DOVANŲ, atidarę \$100 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėję prie jau turimos. Įmokėję šį pradinį indėlį, Jūs tampate mūsų Dinnerware klubo nariu ir įgyjate teisę pirkti papildomus komplektus po \$2.49 kiekvieną kartą, kai pridėsite prie savo sąskaitos \$25. Taip pat daug indų galima gauti turint kitas panašias sąskaitas. Šitokio komplekto kaina krautuvėse \$5.70. Garantuojame dvejiems metams, kad Lenox indai nenuskils, neskils ir netrūks. Tik vienas komplektas dovanų Dinnerware klubo nariui... prašome nereikalauti paštu.

4 1/2% NEW BONUS PLAN AVAILABLE on Investment Accounts

DISTRICT SAVINGS 3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ MOKA 4 1/2% dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per petus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN SAUGIOJE LIETUVIŠKOJE BENDROVĖJE! MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Chartered and Supervised by the United States Government 2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres. AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST * CURRENT Dividend Rate 4 1/2% * per annum Effective April 1, 1960 PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI * Universal Investment Share Account UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070 All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Dieneraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose
metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Apžvalga

PIRMOJI ROOSEVELTO INAUGURACIJA

Prieš 30 metų, prezidentas Franklin Delano Roosevelt pradėjo pirmąjį savo terminą Baltajame Name. Inauguracija įvyko 1933 m. kovo 4 d. Jungtinėse Valstybėse tada buvo gili biznio depresija. Bankrotavo ir užsidarinėjo bankai. Dirbtuvėse buvo taip sumažėję darbai, kad apie 16 milijonų darbininkų nebeturėjo uždarbio. Bedarbiai kėlė demonstracijas miestuose ir maršavo į Washingtoną, reikalaudami valdžios pagalbos.

Didžioji depresija prasidėjo apie pabaigą 1929 m. po įvykusio biržoje kracho. Bet valdžia, kurios prysakyje tada stovėjo prez. Herbert Hoover, republikonas, nedarė nieko ir ramino žmones, kad gerovė greitai sugrįš. Todėl 1932 m. rinkimuose jisai pralaimėjo.

Naujai išrinktas prezidentas Franklin D. Roosevelt pareiškė, kad mums "nereikia bijoti nieko, kaip tik pačios baimės". Perėmęs po inauguracijos valdžią į savo rankas, jisai pradėjo energingą kovą su depresija.

Jisai paskelbė bankų moratoriumą, įsteigė viešųjų darbų sistemą bedarbiams ir pradėjo vykdyti griežtą ekonominį bei socialinių reformų programą, žinomą kaip "Naujoji Dalyba" (New Deal). Buvo apribotas normalaus darbo laikas fabrikuose ir kitose darbovietėse; buvo nustatytas minimum darbo atlyginimas; įvesta apdrauda nuo ligos ir nedarbo, ir t. t. Šitos reformos išgelbėjo

opozicijos atstovai reikalau, kad konservatorių premjeras pasiaiškintų.

Šia proga tenka priminti, kad Georges Bidault yra žymus Prancūzijos katalikų veikėjas, Antrojo Pasaulinio karo metu veikęs pogrindyje.

Prancūzija išsilaisvinus iš vokiečių okupacijos, Bidault įėjo į gen. de Gaulle vadovaujamą Laikinąją vyriausybę. Po karo juodu nuvyko į Maskvą tartis su Stalinu, aplenkdami Londoną ir Washingtoną, ir davė amnestiją komunistų vadui Maurice Thorez, pabėgusiam nuo karo tarnybos į Rusiją, ir paskui pakvietė jį į ministrų kabinetą.

Bidault įsteigė katalikų Liaudies Sąjūdžio partiją, kuri vienu laiku turėjo daugiausia atstovų parlamente. Bet jisai griežtai pasipriešino ALŽyrijos nepriklausomybei ir pasidarė atkaklus de Gaulle'o priešas. Už jo priešvalstybinę veiklą parlamentas atėmė jam parlamentinės neliečiamybės privilegiją ir teisingumo departamentas išleido įsakymą jį suimti. Bidault pabėgo į užsienį.

APIE MŪSŲ SPAUDOS ŽMONES

LAISVOJI TRIBUNA

Spaudoje (daugiausia "Naujienose") skaitėme drąsių užsiminimų, jog Detroito gyvena lietuviai laikraštinkai nutarė neaprašyti spaudoje tokių lietuviškų parengimų, kurių rengėjai nesiteikėsi plunksnos darbuotojams prisiūsti nemokamų bilietų. Po kiek laiko teko išgirsti, jog ir keli Los Angeles laikraštinkai šiai minčiai pritarė.

Tai, žinoma, yra labai sveikos ir suprantamos mintys, kurios bent kiek su spauda bendro turėjusiems žmonėms jau yra aiškios kaip 2x2=4.

Bet aš manau, jog čia nereikėtų spaudos žmonėms daugiau dintis ir gąsdinti įvairių organizacijų pramogų rengėjus. Jeigu tos organizacijos neranda reikalo pakviesti laikraštinkus, apdovanojant juos nemokamais bilietais ir piniginiu honoraru (kaip kad daroma su programos išpildytojais), gal jie jaučiasi, jog jų parengimai nėra labai stiprūs ir tokiu būdu neverti dėmesio spaudoje. Galimas daiktas, jie turi ir kitus motyvus — laikraštinkų darbo nevertinimą ar panašiai. Bet vienokiu ar kitokiu atveju, tokie rengėjai jokiu būdu nepakenkia laikraštinkams, bet tik sau patiems.

Tačiau, mano nuomone, yra vienas panašus atvejis, kuriame

Amerikos ekonomikų nuo suirutės ir pastatė ją ant daug turtiesnio pagrindo, negu kad ji stovėjo iki to laiko.

Kapitalizmo sistema pasiliko, bet daugeliu atžvilgių ji labai pasikeitė. Ji atsinaujino ir sustiprėjo.

Sunku net įsivaizduoti, kad tai įvyko viso tik prieš 30 metų.

laikraštinkai yra ignoruojami ne tik sakysime, mūsų pramoginio tipo parengimų ruošėju, bet ir gana save aukštai mokančių pristatyti asmenų — net kultūrininkų ir jų subuvimų.

Paimkime, kad ir nesenos praeities Kultūros Kongresą. Kokias privilegijas spaudos žmonės ten turėjo? Šių elučių autoritui tame kongrese teko dalyvauti kaip dviejų laikraščių įgaliotam korespondentui, bet nesimantė, jog bent kas būtų tuom buvęs suinteresuotas. Neteko pastebėti, jog ir kitiems spaudos atstovams čia būtų teikiama išimtis. Gal tik vienas, kitas iš mūsų "didžiosios spaudos", kurie giria visus ir visur, kur tik jie lankosi, čia buvo atleisti nuo molokėsio mokėjimo ir bilietų pirkimo.

Bet ir ne tas labai šovėsi į akis. Labiausiai buvo liūdna, jog spaudos žmonėms nebuvo parūpinti stalai rašymui, nors nebūtinai scenoje, kur, žinoma, reikėjo daug vietos 4 žmonių sekretorijai (iš kurio tik vienas kažką tai rašinėjo). Taip pat rengėjai nebuvo matę nė vieno asmens, kuris galėtų laikraštinkus informuoti apie kongreso eigą, teikti paskaitininkų pasakytą santraukas ir panašiai. Atrodė, jog ir kongreso rengėjams laikraštinkai buvo visai nereikšmingi asmenys, taip kaip ir tų visokių organizacijų pramogėlių vadovams.

Žinoma, toks vaizdas Kultūros kongresui kultūringumo nepridoda, nors ne daug kas dėl to ir jaudinasi. Net pačio Kultūros kongreso tokiems konkrečioms dalykams apsvarstyti nebuvo rasta laiko, nes vietoje to buvo sugalvota padaryti varžybas — kuris mūsų laikraščio redaktorius kalbės trumpiau (pasakytina, jog savo pobūdžiu varžybos buvo naujos, nes, normaliai, varžybose lemiamą rolę vaidina ištvėrmė).

Galimas daiktas, net ir kultūringų parengimų vadovai yra įsitikinę, jog spaudos žmonių kantrybė galima ištesti, kaip plona gumelė, visai nesuabejojant jos stiprumu...
Ed. Sulaitis

Jeigu nori sužinoti naujienas ir tikrausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

John Allmand ir jo sūnus egzaminuoja surastos netoli Miami (Fla.) plokštes užrašas. Spejama, jog tai nuo vasario 2 d. dingusio Marine "Sulphur Queen" tanklaivio plokštė.

Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone žinios

— Vasario 21 d. JAV prezidento ir ponios Kennedy priėmimo Baltuose Rūmuose dalyvavo Lietuvos atstovas ir ponis O. Kajeckienė.

— Lietuvos atstovo Los Angeles pasakotoji angliškai kalba, Vasario 16 dienos proga, Hollywood Roosevelt Hotel, atstovo rūmų pirmininko, John W. McCormack, patalpinta Congressional Record vasario 25 d. Nr. 28.

— Po Vasario 16 dienos minėjimo Kongrese, Lietuvos atstovas asmeniškai pareiškė padėką atstovų rūmų pirmininkui, John W. McCormack, ir kongresmanui Daniel Flood.

— Lietuvos atstovo lietuviškai pasakotoji kalba Los Angeles buvo Amerikos Balso transliuota į Lietuvą.

— Vasario 7 d. ponis O. Kajeckienė dalyvavo ponios Perle Mesta, buvusios JAV ambasadorės Liuksemburge, surengtoje arbatėleje ponios Whitney, iš New Yorko, garbei.

— Vasario 20 d. Lietuvos atstovas ir ponis O. Kajeckienė dalyvavo Venezuelos Ambasadoriaus priėmimo, suruoštame prezidento ir ponios Betancourt garbei, jų oficialaus vizito Vašingtone proga.

— Vasario 25 d. jie buvo pakviesti į "Lawrence of Arabia" premjerą ir po jos įta proga suruoštą priėmimą. Jame, tarp kitų, svečius priminėjo ir Britų ambasadorius bei Lady Ormsby Gore.

— Vasario 26 d. p. p. Kajeckai dalyvavo Etiopijos ambasadoriaus priėmimo jos kabineto nario Vašingtone atsilankymo proga.

— Kovo 1 d. Raudonojo Kryžiaus šimtmečio proga jie dalyvavo jo steigėjams pagerbti Amerikos Raud. Kryžiaus suruoštuose priėmimuose.

— Lietuvos pasiuntinybė dalyvavo ruošiamoj Prekybos departamento rūmuose pasaulinėje rankdarbių amatų parodoje su penketa eksponatu. Paroda tęsis nuo kovo mėn. 8 d. ligi 24 d.

— Siomios dienomis P. P. Kajeckai dalyvavo teisėjo ir ponios Malloy pietuose ir ponios Arthur Bliss Lane suruoštuose priėmimuose. Pastaroji yra našlė ambasadoriaus Lane, kuris buvo JAV ministru Pabaltijo valstybėm.

— Vasario mėn. 1 d. Lietuvos atstovas dalyvavo International Visitors Information Service Vašingtone atidaryme.

Statys naują tiltą per 18-tą gatvę

Chicago miesto tarybos finansų komitetas, pirmininkaujant 31-wardo aldermanui Thomas Keane, užgyrė projektą statyti naują \$6,600,000 kaštuoiantį tiltą skersai Chicago upe ir geležinkelio bėgius 18-je gatvėje tarp Canal ir Clark gatvių. Visa struktūra bus 1,800 pėdų ilgumo ir tęsis nuo Wentworth avenue iki Canal st. Tiltas turės 50 pėdų platumo keturių važiavimų grindinį. Jis pakeis dabartinį, jau 57 metų seną, tiltą.

Prof. J. Krikščionas: Kokia buvo nepriklausomos Lietuvos pažanga

3. Iš lentelės mes matome, kad geriausioje būklėje mitybos požiūriu prieš karą buvo Švedija ir Danija. Jei imti dėmesin ne tik lentelėje paminėtus kraštus, bet visą pasaulį, teks konstatuoti, kad panašiai, t. y. visai gerai, be Švedijos ir Danijos maitinasi Norvegija, Olandija, Kanada, JAV, Pietų Afrika (tik baltieji), Australija ir N. Zelandija. Visas kitas pasaulis maitinasi prasčiau. Anglija nuo paminėtų geros mitybos kraštų kiek atsilikdavo, bet tik nežymiai; po Anglijos paskutiniai metais prieš karą tuojau ėjo Pabaltijys nuo šios taip pat daug neatsilikdamas. Šiuo požiūriu Pabaltijo valstybės buvo pralenkusios visą eilę senos kultūros valstybių, o jų tarpe Vokietiją, Prancūziją, Čekoslovakiją, nekalbant jau apie Europos pietvakarių, pietų ir pietryčių valstybes.

Atyžiau įsižiūrėję į lentelę, mes pastebime kelis pabaltiečių geros mitybos pažymius: gausią mėsos, sviesto, pieno, konsupciją; palyginti mažą — duonos. Į akį krinta palyginti kuklus valg. riebalų suvartojimas. Iš patiktų duomenų išeina, kad jį daugiau suvartoja net prancūzai, kurių mityba šiaip daug silpnesnė už pabaltiečių.

Šiuo klausimu lentelė visai teisingo vaizdą neduoda. Reikalas tas, kad pabaltietis, ir ypatingai lietuvis, gera dalimi valgo ne mėsą, bet lašinius, todėl kitokių riebalų jam dažnai ir nereikia. Lietuviams galima buvo primesti ne per kuklų, bet per gausų riebalų suvartojimą, kas, kaip atrodo, nebuvo labai sveika...

Primanant dėmesin pabaltiečio vartojamos mėsos riebumą, skaityta, kad jos 100 gr. turi 450 kal. Tačiau lašinių mėnimas kiekis turi 675, o kiaulės taukų 885 kal. Jei laikyti, kad pabaltietis suvartoja 20% liesos mėsos (400 kal.), 20% liesos kiaulienos (450 kal.) ir 60% lašinių ir taukų (vidut. 700 kal.), išeis, kad jis per dieną suvartoja per 200 kalorijų daugiau, negu nurodyta lentelėje, t. y. suvartojamo maisto kalorizingumo požiūriu atsisotja į gausiausių besimaitinančių pasaulio tautų grupę. Tačiau pagrindinėje lentelėje mes taip neskaifėme, kad nepakreiptume išvadų Pabaltijo tautos ypatingai palankia prasme; pagaliau mes nepakankamai žinome, kokią mėsą ir kokius kitus produktus vartoja kitos valstybės, todėl laikėmės, jei ne visai vienodo, tai bent labai artimo produktų kalorizingumo.

Taip atrodo pabaltiečio mityba; tokia ji yra palyginti su kitų pasaulio tautų mityba. Bet, kyla klausimas, kaip yra pačiam Pabaltijui: ar visos trys tautos vienodai maitinasi? Jei yra skirtumų, tai būtent kurių?

Kai kuriuos skirtumus Pabaltijo tautų mityboje nurodė Mieleck. Pav., jis atkreipia dėmesį į tai, kad Lietuvoje 1 gyv. per metus aprašytame laikotarpyje cukraus suvartojo tik po 11,1 kg., o Latvijoje ir Estijoje — daugiau kaip po 25 kg. Tačiau smulkiai to klausimu jis nenagrinėja, todėl pas jį negalima rasti pakankamai medžiagos pastatyti klausimui išspėsti.

Rekomenduojant ir vadovaujant tarptautinėms organizacijoms, visų trijų valstybių statistikos biurai prieš karą atliko miestų darbininkų mitybos tyrimus. Tam tikrą darbininkų šeimų skaičių jie įpareigojo teikti žinių apie suvartojamų produktų kiekius; iš gautų duomenų jie vėliau apskaičiavo vidurkius. Deja, darba pradėjus, greit atėjo karo audros, todėl mes čia negalime patiekti daugelio metų duomenų: nurodome tik vienus ir tai ne tų pačių visiems 3-ims kraštams.

Taigi, einant minimais duomenimis, 1 darbininko šeimos narys per metus suvartojo maisto produktų kilogramų:

Produktai	Lietuva 1936-37	Latvija 1936-37	Estija 1937-38
Duona	98,7	74,2	100,8
Miltai	25,4	33,0	23,3
Ankštiniai	1,6	3,3	1,8
Bulvės	128,7	122,5	114,7
Daržovės	44,9	40,5	41,0
Vaisiai	32,9	31,3	27,7
Cukrus	17,5	18,3	21,5

Marmeladas ir saldainiai	1,1	8,0	1,0
Pienas	124,8	190,4	153,3
Sviestas	7,9	9,6	6,2
Kiaušiniai	152,0	85,0	88,0
Mėsa ir mėsos gaminiai	68,5	46,8	45,6
Zuvis	7,1	13,7	19,8

Vidutin. kalor. per dieną 3,000 2,900 2,800

Visų pirma reikia nurodyti, kad statistikos paskelbti duomenys niekur nesuskirta su prof. Mieleck patiektais duomenimis, nors jie dirbo be ryšio vienas su antru. Tas rodo, kad nė vienas puse toli nuo tiesos nentūklėjo ir kad maždaug taip yra, kaip sako pirmoji ir antroji lentelės.

Ir iš pastarosios lentelės išeina, kad duonos suvartojimas Pabaltijy nedidelis, kas yra geros mitybos pažymys. Jis, suprantama, mieste mažesnis, kaime didesnis, iš čia ir atsiranda skirtumai tarp pirmos ir antros lentelės duomenų. Cukraus konsupcijoje mieste didelio skirtumo nebuvo, bet kaime jis buvo didelis.

Jei atyžiau įsižiūrėti į lentelę, reikės pasakyti, kad latvių mityba buvo labiau orientuota į Skandinaviją ir kiek modernesnė už estų ir ypatingai lietuvių; palyginti mažai duonos, miltų ir mėsos, bet daug pieno, sviesto.

Pastaroje lentelėje nėra duomenų apie sūrio ir kai kurių kitų mažiaus reikšmingų

produktų suvartojimą, todėl mes negalime tiksliai apskaičiuoti dienos raciono kalorizingumo. Vis dėlto iš duomenų išeina, kad daugiausia kalorijų prieš karą duodavo lietuvių racionas, ypatingai, jei priimti dėmesin jo mėsos suvartojimo gausumą ir jos riebumą.

Prieš 1-mą pasaulį karą žmonės dar nemokėjo taip pilnai ir nuosekliai apskaičiuoti gyventojų mitybos, kaip kad jie tai išmoko pastarųjų metų. Pavaizduoti įvairių kraštų gyventojų mitybos gerumą ar blogumą, dažnai jie imdavo vien mėsą; kur buvo jos daug suvartojama; mityba gera ir atvirkščiai. Pritaikius šį principą, išeitų, kad prieš antrą pasaulį karą lietuviai maitinosi geriau, kaip bet kuri kita tauta Europoje, atrodo, ir visam pasauly. Deja, pastaraisiais dešimtmečiais žmonių pažūros šioje vietoje pasikeitė. Dabar reikėtų pasakyti: tiesa, kad lietuvis valgė daug mėsos; bet jis jos valgė per daug, kas nėra sveika ir modernu. Baigdami, vis dėlto turime konstatuoti, kad nepriklausomos Lietuvos lietuvis pastaraisiais metais prieš karą mitybos požiūriu buvo atsisotjęs netoli turtingiausių ir kultūringiausių pasaulio tautų. (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGŲ
BRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
Tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: HEmlack 4-2324
OFISO VALANDOS
Pirmad., ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį tiktai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-3244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akūserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
rezid. tel.: GARdens 3-7278
Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadieniais ir šeštadieniais.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiama, šaukite KEDzie 5-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
A. MONTVIDAS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 8 p. p. Vakarais: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND

Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiama, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

Piliečių klubo ligoniai

T. Žemgulis, išbuvęs apie porą savaitių švento Kryžiaus ligoninėje, grįžo linksmas. Jam buvo padaryta sunki vidurių operacija, kurią atliko daktaras V. P. Tumasonis. Dabar namuose (2535 W. 42 St.) sveiksta ir netrukus vėl mes jį turėsime ne tik Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klube kaip žymų darbuotoją, bet ir kitose draugijose bei klubuose.

Žemgulio žmona, Bernice, ir kiti artimieji labai džiaugiasi, kad ligonis greit bus visiškai sveikas.

Kaip jau žinoma, ligonis yra Piliečių Klubu ilgametės finansų raštininkės Bernice Žemgulienės vyras. Aš irgi turėjau progą ligonį aplankyti ir su juo draugiškai pasikalbėti bei palinkėti jam geriausios sveikatos ateityje.

J. Didžgalvis, Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubu išdinininkas ir klubo nutarimų raštininkės Rožytės vyras, pergyveno sunkią vidurių operaciją švento Kryžiaus ligoninėje. Išbuvęs ten porą savaitių dabar yra savo namuose, 3808 S. Union Ave. Aplankiau jį. Atrodė, kad jau baigia pasveikti. Sekančiame klubo susirinkime šio mėnesio kovo 17 tikru turėsime jį prie valdybos stalo kaip nepamainomą daugijų ir klubų darbuotoją. Linkiu jam iki susirinkimo visiškai pasveikti.

Girdėjau, kad J. Baličus, draugijų ir klubų veikėjas, dabar yra švento Antano Ligoninėje ir laukia operacijos. Kai sužinosiu daugiau apie

jo ligą ir koldoje padėtyje jis yra, tai parašysiu. Gaila, kad nelaboji liga įsisuko į mūsų veikėjus. A. Jusas

Lietuvių Moterų Piliečių Lygos veikla

Vasario 15 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko susirinkimas, kurį atsilankė labai gražūs būrelis narių. Aptarta įvairūs organizacijos reikalai, priminta Chicago Lietuvių Tarybos kvietimas į 45 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Nutarta minėjime dalyvauti ir paskirta 10 dolerių auka, kurią pažadėjo įteikti pirm. M. Zolpienė. Narės pasižadėjo minėjime skaitlingai dalyvauti.

Buvo kalbama apie žaidimų vakarėlį, kuris įvyks kovo 10 d. 8 val. po pietų Lietuvių Auditorijos mazojeje svetainėje. Narės pasižadėjo paauguti įvairių dovanų ir užkandžių.

Po susirinkimo įvyko vaisių ir Lygos 30 metų sukakties minėjimas. Buvo pasakytos kalbos bei pagerbta lygos organizatorė ir pirmininkė (nuo pat Lygos įsisteigimo) M. Zolpienė. Jai narės įteikė vertingą dovaną ir gėlių korašą. Pirmininkei tai buvo tikra staigmena. Ji nuširdžiai padėjojo narėms už tą ją suteiktą malonumą.

Prisiminta buvo Lietuvos nepriklausomybė, kurią žiaurūs okupantai išplėšė, žmones pagėrė ir iš jų atėmė jų turtą. Atsistojimu buvo pagerbti visi lietuviai, kurie žiaurais okupanto buvo nužudyti Lietuvoje arba žuvo išsiųsti į Sibirį ir kitur.

Narės skirstėsi geroje nuotaikoje, pasižadėdamos gausingai kovo 10 d. susirinkti į Lietuvių Auditorijos mazoją svetainę, kur bus galima smagiai praleisti kelias valandas. Rengimo komisijos narės (R. Didžgalvienė, S. Kaulakienė, J. Andriulienė, S. Zigmontienė, O. Juzaitienė, S. Stankus, O. Guss ir M. Zolpienė) lauks jūsų visų.

CLEVELAND, OHIO

Pamatykime genocido parodą

Komunizmo kelias į Lietuvą nužymėtas klasta, smurtu, žudymu, trėmimais. Okupantas braido lietuvių tautos kraujuje ir ašarose. Tyčiodamas jis dabar prakalbo apie "bendradarbiavimą". Mūsų atsakymas — parodyti, kas jis iš tikrųjų yra. Komunizmą pažįstame iš jo darbų.

Štai kodėl svarbu patiems pamatyti ir kitiems parodyti lietuvių tautos genocido parodą, rengiamą Liet. Bendruomenės Clevelando I-sios apylinkės valdybos iniciatyva ir pastangomis.

Patys matydami savo tautos nelaimę, stiprinsim Lietuvos laisvės kovos ryžtą. Pakviesdami amerikiečius, rodysim komunizmo pavergtų tautų išlaisvinimo tikslą ir prasmę. Parodykime genocido parodą ypačiai jaunimui, kad jis savo akimis matytų, ką neša pasauliui komunizmo tirionija.

Genocido paroda Clevelande vykdoma šia tvarka:
Kovo 10, sekmadienį, 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje už lietuvių tautos kankinius — komunistų žiaurumo aukas.
Tuoj po pamaldų, 12 val., parodos atidarymas šv. Jurgio parapijos salėje. Gieda muz. Alf. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis.

Kovo 10, sekmadienį, 6 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėje filmas apie komunizmą.
Paroda veiks kiekvieną dieną iki kovo 15, penktadienio, nuo 1 iki 10 val. vak.

Kovo 17, sekmadienį, 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, jas laikyti pakvies tas Clevelando vyskupas J. E. John F. Whealon.
Įėjimas aukojant išlaidoms apmokėti ir parodai patobulinti.
Parodos Rengimo Komitetas

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

HOLLYWOOD, CALIF.

Nominuoti filmai

Vasario 25 d. 1 v. po pietų sugūžėjo didelis korespondentų būrys, kad galėtų patirti, kas laimėjo 1962-ųjų metų Oskarus? Šita paslaptis paaiškėjo, kai atsidarė durys ir korespondentai nuo išsklotų informacijos stalų susirinko reikiamą medžiagą bei nuotraukas. Čia įjungti telefonai bei rašomosios mašinelės. Jas galima naudoti laisvai ir prašinėti žinias vietos laikraščiams bei žurnalams. Čia tuo metu šaudė foto aparatai ir smalsumo žvilgsniai lanksto po gautus lapus, — kas laimėjo!?

Taigi šiais 1962 metais vienas iš geriausių filmų yra pripažintas ir gavo daugiausia taškų (10) Lawrence of Arabia, Columbia studija. Antrasis yra laimingiausias su (8) taškais — To Kill a Mockingbird, Universal Std. Toliau seka visa eilė:

Mutiny On The Bounty-M. G. stud. — 7 taškai, The Music Man Warner Bros. Studio — 6 taškai. Days of Wine and Roses — 5 tašk. The Longest Day — 20th Century — Fox stud. 5, ir taip seka ištisas sąrašas, kuris skaitytojui nebebus įdomus.

Geriausiais aktoriais pripažinti ir gaus "Oskarus" šie: Burt Lancaster — filme "Bird Man of Alcatraz". Tai jau jo trečias laimėtas "Oskaras".

Jack Lemmon filme "Days of Wine and Roses", laimėjęs ketvirtą "Oskarą" Marcello Mastroanni "Divorce — Italian Style" italų aktorius. Peter O'Toole "Lawrence of Arabia". Pirmą kartą laimėjęs Gregory Peck "To Kill a Mockingbird" — Penktas laimėjimas.

Toliau seka geriausios aktorės: Anne Bancroft "The Miracle Worker". Laimėjimas pirmas. Bette Davie "What Ever Happened To Baby Jane?" Jos dešimtas laimėjimas. Katharine Hepburn "Long Days Journey Into Night" jo laimėjimas jau devintasis. Ji yra labai populiarė filmų pasaulyje. Geraldine Page "Sweet Bird of Youth". Jos laimėjimas trečias. Lee Demick "Days of Wine and Roses". Laimėjimas pirmas. Na, ir dar daugybė kitokių laimėjimų, kuriuos į keletą puslapių nesurašytumei. Aktorių nuotraukas, jų biografijos ir kitokios smulkios apie juos žinios.

Taigi, Hollywoodas gyvena naujų meno laimėjimų džiaugsmu, naujai šventei ruošiasi ir ta šventė nebe už kalnų, o šių metų balandžio mėn. 8 d. Santa Monica, Kalifornija. Į šią šventę dalyvauti yra pakviesta įvairių valstybių filmų atstovai, kaip tai: Vokietijos, Italijos, Graiki-

jos, Brazilijos, Meksikos ir kitų kraštų.

Šių eilučių autoriui "Oskarus" įteikimo ceremonijose tenka jau šešti metai dalyvauti ir stebėti jų progresą bei pagarbą scenos bei ekrano menui.

Juozas Kaributas

Mokslininkai pasinaudos nurimusios saulės metais

Viso pasaulio mokslininkai planuoja pradėti 1964 m. sausio 1 dieną ir baigiant 1965 m. gruodžio 31 d. praveisti plačiausią atmosferos tyrimų programą, šaudant į erdvę įvairios rūšies ir paskirties raketas nuo šiaurės iki pietų ašigaliu iki 70 mylių ir aukščiau. Tų šaudymų paskirtis, tarp kitko, bus iširti vėjų srovės ir jų greitį erdvėje, šiaurės pašvaistę ir t. t. Manoma, kad tie tyrimai duos naujų žinių, kaip atspėti orą, apsaugoti radijo ir televizijos transliacijas nuo atmosferinių trukdymų, daugiau patirties apie skraidymo sąlygas erdvėse, bendrai apie mūsų planetos santykius su saule ir t. t.

Kai kurios raketos bus iššaukamos iki 100 mylių ir ten paleis aliuminio ir nitrinio cesijaus dulkes, kurios dausose padarys nakties metu matomas šviesos juostas, stratosferiniams vėjams iširti.

Šie dveji metai vadinami "Nurimusios saulės" (I.Q.S.Y. arba International Year of the Quiet Sun) metais, nes 1964-65 metais saulė turės mažiausia dėmių, taigi laikoma ramiausia.

A. + A.

ZANON SINKUS
Veteranas 2-jo pasaulinio karo
Gyv. 5126 So. Justine
Mirė 1963 m. kovo 4 d., 9:15 val. ryto, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimęs Racine, Wisconsin.
Paliko nuliūdę: motina Stella, pagal tėvus Garšvutė, dėdė Vladas Garša ir jo dukrė Olga Desele. Kalifornijoje: teta Elizabeth Pukienė su šeima, pusėsėteris Aldona Leslie su šeima ir Anastazija Karvelienė su šeima, gyv. Grand Rapids, Mich., pusbroliis Al Rich ir Josephine Duvalle su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4005 So. Hermitage Ave.
Ketvirtadienį, kovo 7 dieną 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Zanon Sinkus gimimės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Motina, dėdės, tetos ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis. Tel. YA 7-1741.

A. + A.

LEONARD MACAS
Gyv. 6525 So. Richmond Ave.
Mirė 1963 m. kovo 3 d., sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Gubernijų kaime, Šilalės parap. Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: brolis Telesforas Macas, Michasė Macaitė ir Oliesė Macaitė ir daug pusbrolių ir pussesterių bei kitų giminių.
Priklausė Unity Club.
Kūnas pašarvotas Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.
Ketvirtadienį, kovo 7 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Leonard Maco gimimės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Brolis, seserys ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius telef. AR 6-2934.

A. + A.

JUOZAPAS MOLIS
Gyv. 7119 So. Washtenaw Ave.
Mirė 1963 m. kovo 4 d., 1:05 val. po pietų, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 55 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Domicelė, pagal tėvus Augustauskaitė, sūnus Stanley, marti Stella, anūkas Stanley Jr., švogeris Stanislovas August, jo žmona Veronika ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6945 So. Western Avenue.
Ketvirtadienį, kovo 7 dieną 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Juozapas Molio gimimės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, marti, anūkas.
Laidotuvių Direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 7 d., 7:30 val. vak., Hollywood Inn svetainėje, 2421 West 43 St. Visos narės kviečiamos atsilankyti ir būtinai sumokėti nario mokesį.
Christine Austin, lin. rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 6 d. Dirčio salėje, 4500 So. Talman Ave., 8:00 val. vak. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Adela Burba, rašt.

LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio | Pagrabams | Dalis
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYTS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIOJI IR DIDZIAUSIOJI LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CODITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

Kieno dabar eile?

Apie 10 tūkstančių žmonių praėjusį sekmadienį aplankė laidojimų koplėčių, 3125 Roosevelt road, kur buvo pašarvotas gengsterių nužudytasis 24 vardo aldermanas Benjamin Lewis. Buvo ir pats miesto meras Daley, apskrities pirmininkas Seymour Simon ir daugumas miesto aldermanų. Lewis kūnas pašarvotas plieniniame karste, apstatytas 25 gyvū gėlių vainikais. Išlydint į kapus karstą nešė penki negrai aldermanai, kurie kaip ir Lewis buvo išrinkti praeitos savaitės antradienį.

Spauda spekuliuoja, kas bus sekanti "kriminalo sindikato" auka. Esą Lewis nužudymas buvo tik pradžia grandinės reakcijos, turėjančios prasidėti gengsterių kovoje už raketą Chicago vakarinėje dalyje, kurioje 24-sis wardas lošia svarbią rolę.

Sun-Times spėja, kad sekanti auka greičiausia bus patys aldermano Lewis žudikai, nes jie, spėjama, bus pasiūlyti savavališkai, be sindikato autorizavimo, ir dabar sukeldami tokį triukšmą, pakenkė raketą bizniui.

Tardytojai tiki, kad Lewis nužudė gembleriaivimo raketą (policy) agentai, kurie buvo seni Lewis pažįstami ir atvykę pagal susitarimą. Lewis buvęs raketieriams prasiškolinę "iki kelių". Vienam tik raketą policy bosui Andersonui jis buvęs skolingas \$35,000.

Tyrimas parodė, kad žudikai atlikę savo darbą, išsipešė alder-

mano Lewis diktafoną (tape recorder), kuriuo, matyti, Lewis buvo užrekdavęs visą su jais pasikalbėjimą. Taip pat išsinešė jo revolverį.

Pats Anderson, jo žmona ir Andersono kūsargis 320 svarų negras, buvęs ristikas Kid Rivera Williams, buvo tardomi, bet melo detektorių visi trys išlaikė.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Naujas antibiotikas

Palmer House, Chicagoje, vykstančioje daugiau kaip 4,000 Chicago ir Vidurinių Vakarų gydytojų konferencijoje, Pensilvanijos universiteto chirurgijos departamento pirmininkas, Dr. Jonathan Rhoads, pareiškė, kad dabar nereikalingų operacijų rizika yra žymiai sumažėjusi išrasto naujo antibiotiko dėka, kurio pagalba galima operaciją atidėti vėlesniam laikui, kol daktaras atlieka visus reikalingus ligos tyrimus.

CTA perka 180 vagonų

Chicago Tranzito administracija paskelbė konkursą (bid) pirkti 180 naujų modernių požeminių ir "L" traukinių vagonų, kurių bendra kaina numatoma apie 15 milijonų dolerių. Konkursas skelbiamas nuo gegužės 3 dienos, o vagonai turės būti pristatyti ir pradėti važinėti rugsėjo 27 d. Tai esąs pirmas toks daugmilijoninis CTA užpirkimas nuo 1947 metų, kada CTA buvo įsteigta.

Daugumas naujų bus panaudota Lake street "L" traukiniui, kita dalis Douglas Parko linijai. Naujieji vagonai galės važiuoti po 65 mylias per valandą. Jie pakeis senuosius vagonus, kurių daugumas esą jau 50 metų senumo.

Piketavo Jugoslavijos konsulatą

Keli tūkstančiai žmonių sekmadienį piketavo Jugoslavijos generalinį konsulatą (38 E. Bellevue Pl.) apie vieną valandą. Vėliau piketininkai, prie kurių prisidėjo ir kiti, susirinko prie 19 E. Pearson St., kur atlaikė mitingą. Tai antra vieno mėnesio bėgyje tokia demonstracija. Vasario 5 d. į konsulatą buvo įmesta bomba, kuri padarė nuostolių už \$250. Konsulas Vladeta B. Selic yra saugojamas policijos.

Pereitą savaitę buvo išleisti ir platinami specialūs lapeliai, kuriuose konsulas Selic vadinamas budeliu. Ten pažymima, jog jis Jugoslavijoje vadovavęs skerdynėms, talkininkaudamas diktatoriui Tito ir padėdamas jam Jugoslavijoje įsteigti komunistų valdžią.

Bertram Powers, New Yorko spaustuvininkų unijos narys, skaičiuoja New York Post laikraščio šiais metais išėjusių numerį. Kiti New Yorko laikraščiai vis dar tebėra streiko paliešti.

Chicago pralenkė New Yorką

FBI direktoriaus Edgar Hoover pranešimu, nusikaltimų Jungt. Valstybėse 1962 metais padaugėjo 7 nuosimčiai, o miestuose su 10,000 iki 25,000 gyventojų padaugėjo net 9 nuosimčiai. Chicago miestas nusikaltimų atžvilgiu tol pralenkė Los Angeles, Philadelphia ir net New Yorką. Plėšimų 1962 m. būta: Chicagoje 18,579, New York'e — 6,634; užpuolimų (assault) Chicagoje — 13,499, New York'e — 12,418; auto vagysčių Chicagoje — 30,515, New York'e — 22,737.

Paukščiai nutarė pasilikti

Atvykęs į Chicago Green Bay, Wis., paukščių rezervato prižiūrėtojas Vernon Kreiser papasakojo, kad nepaisant, jog šią žiemą apie 50 kartų temperatūra buvo nukritusi žemiau nulio, tačiau apie pus-triečio tūkstančio laukinių paukščių "nutarė" nesikristi į pietus ir pasilikti žiemauti Bay Beach lagūnoje, kur apie 200 akrų balų ir vandens yra rezervuota tokiems praskrendantiems turistams. Lagūnoje įrengti trys motoriniai propejeriai dieną ir natį sukdamięsi palaiko vandens judėjimą ir neleidžia apsitraukti ledui, tačiau šią žiemą darbininkams dažnai teko ledus sulaužyti lagūnos pakraščiais.

Šią žiemą žiemavo 2,000 ančių, 400 žąsų ir 10 rūšių įvairių fazanų bei gulbių. Tie žiemautojai iki šiol sulesė apie 400 tonų kornų su kotais ir pusantros tonos kornų lupinų (corn shell).

Pagautas dar vienas moterų badytojas

Sekmadienio rytą policija sugavo du moterų rankinukų vagis.

Vienas, James Evans, 33 metų, senesniai atvykęs iš Baltimorės, 5 colių peiliu perdūrė Miss Hazel Ross, 64, ties jos namais, 4063 Sheridan Road, ir, pagrobęs jos rankinuką su \$35, leidosi bėgti. Policijos sučiuptas jis aiškino: "Man užėjo noras nudurti moterį. Aš nežinau dėlko. Rankinuko pavogimas tik paskiau atėjo į galvą". Sužeistoji nugabenta į American ligoninę.

Antrasis, Albert Suforna, 22 metų, atvykęs iš Round Lake, pagrobė iš Mrs. Rose Reinhart, 65, rankinuką ties Ainslie ir Kedzie gatvių kampu. Kai moteris pradėjo rėkti, keli vyrai vagį pagavo ir perdavė pasitaikiusiam policininkui.

Bet kas gali pirkti ginklą

Los Angeles policija, kurios devynis narius per praėjusius 6 metus visoki valkatos nušovė per pašta (mail order) pirktais ginklais, kreipėsi į federalinę valdžią, prašydama įstatymu uždrausti ginklų pirkimą ir turėti nepilnamečiams, nuo teismo pabėgusiems, kriminalistams ir nepilnapročiams.

Amerikos Konstitucija nuo

1791 metų gruodžio 15 dienos suteikė teisę visiems JAV piliečiams turėti ir nešioti ginklą, bet ta teisė paskutiniiais laikais yra ypač skaudžiai pažeidžiama. Jaunikliai, prisirišę televizijoje, prisikaite ir filmose prisirišę "Western" vaizdų, gali net už \$5 laisvai įsigyti šaudyklę, užsisakydami per pašta iš parduotuvių, kurios skelbiai pigios rūšies žurnaluose. Paskutiniiais laikais jau viešai reklamuojami pigiai perkami "totalinio karo įrankiai", į kurių sudėtį įeina PT valtytės, bombos, rankinės granatos, šautuvai, pistoletai, kulksvaizdžiai ir bazūkos. Los Angeles prašyme federalinei valdžiai siūloma išleisti įstatymą, kad kiekvienas ginklo pirkėjas pirma gautų leidimą iš vietos policijos.

Policijos namo remontas kaštavo apie \$3,500,000

Praėjusį pirmadienį įvyko "išventinimas" naujai atremontuoto Chicago policijos vyr. būstinės, 1121 S. State St., kuri kaštavo apie pusketvirtą milijono dolerių arba po vieną dolerį nuo kiekvienos gyvos galvos. Chicago mieste, be priemiesčių, priskaitoma gyventojų apie pusketvirtą milijono galvų.

Ekspertų nuomone, dabar Chicago miestas turi moderniausią policijos būstinę visoje JAV. Iki šiol buvę Viktorijos laikų įrenginiai pakeisti naujaisiais atominiu amžiaus įrengimais. Sienos, lubos, grindys, langai ir baldai esą tokie, jog įėjus nebegalima atpažinti, kad tai tas pats namas.

Didelis gaisras vidurmiestyje

Vidurmiesty 1174 Randolph St.) įvyko gaisras, nuo kurio labai nukentėjo restoranas, esantis pirmame aukšte. Apskaičiuojama, kad nuostoliai sieks \$200,000. Kokiu būdu tas gaisras kilo, — kol kas nepatirta.

Visa Amerika nori žinoti

šeštadienį įvyks labai įdomios diskusijos, kurios bus perduodamos per televiziją (WGN stotį). Diskusijose dalyvaus Adlai Stevenson, Sovietų naujasis ambasadorius Nikolai Federenko (tai bus pirmas pasirodymas), buvęs JT ambasadorius Cabot Lodge, Belgijos ambasadorius Walter Loridan ir kiti. Diskusijų tema: Ar Jungtinės Tautos gali išlikti? Vadinasi, ar ir jos susilauks tokio pat likimo, ko-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS VALYTOJAS
45—60 METŲ,
šluoti grindis, pastovus darbas, priedai, apmokamos šventės, 37½ val. per savaitę.
Turi būti tvarkingas ir mokėti susikalbėti angliskai.
GEORGE F. MARCHANT CO.
1420 So. Rockwell St.
Tel. 521-3912

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
REIKALINGA MOTERIS dirbti virtuvėje, geras atlyginimas. Dėl kitų sąlygų skambinti telefonu 434-4334.

REIKALINGA MERGINA KAMBARIAMS VALYTI
Turi mokėti visus namų ruošos darbus, nereikia sunkiai dirbti, yra daugiau pagelbininkų, turi turėti rekomendacijas, atskiras kambarys, geri namai, uniforma duodama, puikus atlyginimas, prie North Shore.
Teirautis pas Miss ANNE
Tel. 292-2505.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMAS JUCUS Sisters Restoranas, 1608 W. 47th St., įsteigtas prieš 35 metus. Savininkas pasitraukia poilsui.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJŲ VAMZDŽIAI

DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išsimaliname ir darome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujina arba naujai dengiame. Vartojame fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.
KAMINAI — mūriniai, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius ir originalius kaminius: tinka gazo, alvyso ir anglies apšildymams. Sulauko drėgmę.
DAŽOMIS LAUKO IR CEMENTUOJAME — Pilmal apsidraudę. — Nemokami apskaitinėjimai. — Žemiausios kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekmdieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, ILL.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitsis OL 6-0412
ir
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokami.
Turio leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, ILL.
Tel.: VI 7-3447.

kio susilaukė Tautų Lyga? Programa televizijoje prasišė 9 val. vakare.

TRUMPAI

— Aktoriai Vida Janulevičiūtė, Stasė Kielaitė ir Jonas Kelečius skaitys ištraukas iš ką tik išspausdinto Algimanto Mackaus poezijos rinkinio "Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai" šios knygos pristatymo vakare, kuris įvyks kovo 9 d. (šeštadienį) 8 val. vakare B. Pakšto svetainėje. Vakara ruošia šviesos-Santaros Kolegija ir įėjimas yra nemokamas.

PILDO INCOME TAX

Kazys Bukauskas - Satas Realty
4936 West 15 Street, Cicero
Vak. nuo 6 iki 10, šeštad. 9—6
OL 6-2233

— Dr. V. ŠIMAITIS jau 10 metų padeda lietuviams apskaičiuoti income taksus. Darbo val.: 9:30—3:30 arba 6—8 val. vak. kasdien. 2737 West 43 St. Tel.: CL 4-2390. (Sk.)

— JUOZAS BACEVICIUS pildo įvairias INCOME TAXŲ blankas, nereikalinga laukti, patikite žinias, blankos prisunčia. Istaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. **BELL REALTY**, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GRAZUS 2 BUTŲ mūrinis 5 ir 5 kamb., naujas alyvos ir karšto vand. šild., garažas, arti 62 ir Talman Ave. \$28,250.
5½ KAMB., 3 mieg. mūrinis, 3 metų senumo, gazo šild., alum. antrepijė langai, arti 66 ir Western. \$17,750.

6 BUTŲ, šviesių plytų mūrinis, 4x4 kamb. ir 2 po 3½, 50 pėdų sklypas, aukštos pajamos, nužeminta kaina. \$65,500.
2 BUTŲ MŪRINIS, po 6 kamb., alyvos karšto vand. šild., Gage Parke. \$26,750.

DRAUDIMO AGENTŪRA, PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ — J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - INCOME TAX
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmd. nuo 9 iki 5.
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

2 BUTŲ MŪRAS ir bizonis, platus lotas, garažas, naujas alyvos šild., 30 mūsų ofiso. \$26,000.
PIGDS LOTAI gerose vietose, 30 pėdų už \$3,500, virš 30 pėdų — \$6,600.
PUIKUS 2 BUTŲ 7 metų mūras, modernūs įrenginiai, karpetai. Tik \$34,400.
4 BUTŲ NAMAS, gazo šild., našlė prašo parduoti su nuolaida už \$17,850.
8 KAMB. BUNGALOW dideliai šeimai ir pajamoms, 2 vonios, įrengtas beismontas, \$17,400.

K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th Street RE 7-7200

MODERNISKAS 8 KAMBARIŲ (su 5 miegamaisiais) mūr. namas Marquette Pk. 2 mašinu garažas. Būtinai apžiūrėkite!
5½ KAMB. 2 metų mūr. prie 67-os ir Claremont Ave. Alum. langai. Gazo šiluma. Kilimai. Vielių tvora. \$18,500 — arba geriausias pasiūlymas.

1½ AUKŠTŲ mūr. 5½ ir 4½, Marquette Pk. Naujas gazo-karšto vandens šildymas. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. \$26,500.
PARDUOS NEBRANGIAI! 2x3 ir bizonio patalpa mūr. name Marquette Pk. Gazo šiluma. 2 auto garažas. Gera vieta.

5 METŲ 2x4½ mūr. Marquette Pk. Ažuolo medis. Keramikos plytelės. 2 šildymo sistemos. Kilimai. Alum. langai. Apžiūrėkite!
VASARVIETĖ su visais įrengimais ir atgargomis Sandūnose. Apie \$12,000 pajamų per sezoną. Rimtas pasiūlymas nebus atmetas.

DALIS SEIMOS jau išsikėlusios iš Chicago — proga pirkti 6 kamb. 12 metų mūr. Alum. langai, kilimai ir kt. priedai. 1½ mašinos garažas. \$20,500 — arba geriausias pasiūlymas.
LABAI MODERNISKAS 5½ kamb. 2 metų mūr. Gage Pk. Kepimo - virimo krosnytės. Apsauga nuo potvynio. 1½ vonios. Tinkamas bet kokios profesijos šeimai.

3 BUTŲ MŪR. Marquette Pk. — 2x6 ir 1-4. Mūr. 2 mašinu garažas. 31 pėdos sklypas. \$185 mūn pajamų ir savininkui 6 kamb. butas. \$32,000.
PRIE 71-os IR ALBANY 8½ metų padidinamas mūr. namas. Užbaigtas rūšys. Apsauga nuo potvynio. Dideli kambariai. Kilimai nuo sienos iki sienos.

2 AUKŠTŲ medinis Brighton Pk. 4 ir 4½. Gazo šiluma. Alum. langai. Garažas. Takso \$164. Kaina tik \$15,500.
OAK LAWN 5 kamb. 11 metų mūr. ant 40 pėdų sklypo. Gazo šiluma. Garažas. \$16,750.

\$900 MŪN. PAJAMŲ — 4x4 10 metų mūr. Brookfielde. 4 atskiros šildymo sistemos. Saldytuvai ir krosnytės. Dvigubi langai. Didelis sklypas. \$49,500.
I VAKARUS nuo Pulaski 8 metų 4½ kamb. mūr. Apsauga nuo potvynio. 2 maš. garažas. \$20,750 — arba artimiausias pasiūlymas.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street. WALbrook 5-6015

MŪRINIS 4 kamb. Rūšys, naujas šildymas. 71 ir Campbell. \$11,500.
MŪRINIS 3 butai. Visi modernizuoti. Sutinka keisti į mažesni. \$35,500.
MŪRINIS namas 2x5, naujas gazo šildymas. Gera vieta. \$26,500.

MŪRINIS 3 mieg. bungalow. Dideli kambariai, garažas. \$15,900.
MŪRINIS 7 metų, 3 mieg. garažas, platus lotas, dang. prieidai. \$20,500.
MŪRINIS 5 apacių, 3 viršūni, garažas, 30 p. lotas, M. P. \$16,400.

5½ KAMB. BEVEIK NAUJAS, netoli mūsų istaigos, tik \$18,400.
SAVININKUI 5 kamb. butas ir \$70 mėn. pajamų, mūrinis, netoli mūsų istaigos, \$19,500.
1½ AUKŠTŲ MŪRINIS, 5 ir 4 kamb., nauja šiluma gazu, 60th ir Lawndale apyl. \$23,500.
2 BUTŲ tik virš 10 metų mūrinis, šiluma gazu, 2 a. garažas, gražioje M. Parko vietoje, \$33,000.
LUXUS 6 kamb., tik 4 metų mūras, viskas viename aukšte, šiluma gazu, alum. langai, platus sklypas. Tik \$26,000.
6 KAMBARIŲ MŪRINIS, plytelių virtuvė ir vonia. 30 pėdų sklypas, šildymas gazu. Gage Parke. Tik \$16,500.

NERIS REAL ESTATE
6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321

MŪR. 4 BUTAI, 2 ofisai ir taverna, 50 p. sklypas, centr. šild., 2 auto garazas, 65th ir Western, geros pajamos, geras biznis.
MŪR., 5 BUTAI ir krautuvė, 22 ir Cermak, pelningas, nebrangus, mažas imokėjimas, proga.

MŪR., 4x4, Brighton Parke. Tik \$24,500.

ŠIMAITIS
Realty, Income Tax Service.
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progos sužino tikrai per **NAUJIENAS**

6 KAMBARIŲ modernizuotas bungalow su daug vertingų priedų, arti St. Rita, parduodamas už \$17,500.
A. NORKUS REAL ESTATE
Income Tax service
2405 West 51st St. WA 5-5030

6 — NAUJIENAS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MARCH 6, 1963

ATTENTION
• Large and small business firms
• Individuals
NEED HELP WITH YOUR "First of the year" work load?
ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICE
WALLACE BUSINESS SERVICE
Phone 279-6017

SUGRĮŽAU IR DIRBSIU PASTOVIAI PO VILKO PLAUKŲ KIRPYKLOJE BRIDGEPORTE.
Kviečiame atsilankyti senus ir naujus klientus.
752 W. 33rd St. — Tel. 326-9575
Povilas Petkevičius

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50 Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liūsės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liūsė Kavaliauskienė. (Sk.)

LIETUVIŠKO SKONIO SVIESTAS JAU RINKOJE
Homeland European Style Butter
(Saldus mėlyname įpakavime)
Reikalaukite visose krautuvėse
Atstovybė:
V & S DISTRIBUTORS
5658 So. Western Avenue. — Tel.: HE 6-1120 ir RE 7-5803

4½% 5%
current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

Lietuviškų plokštelių IŠ PARDAVIMAS
Lietuviškos plokštelės, kurios kainavo po \$1.50 — dabar kainuoja tik po 80 ct. Šis nupiginsimas tik trumpalaikis, nepraleiskite progos — reikalaukite katalogų.
Ta proga prisimename, kad mūsų prekyboje gausite visas lietuviškas plokšteles, kokios tik yra išleistos. Siunčiame į visas pasaulio šalis.
J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI
3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. — Tel. YA 7-0677